

norge

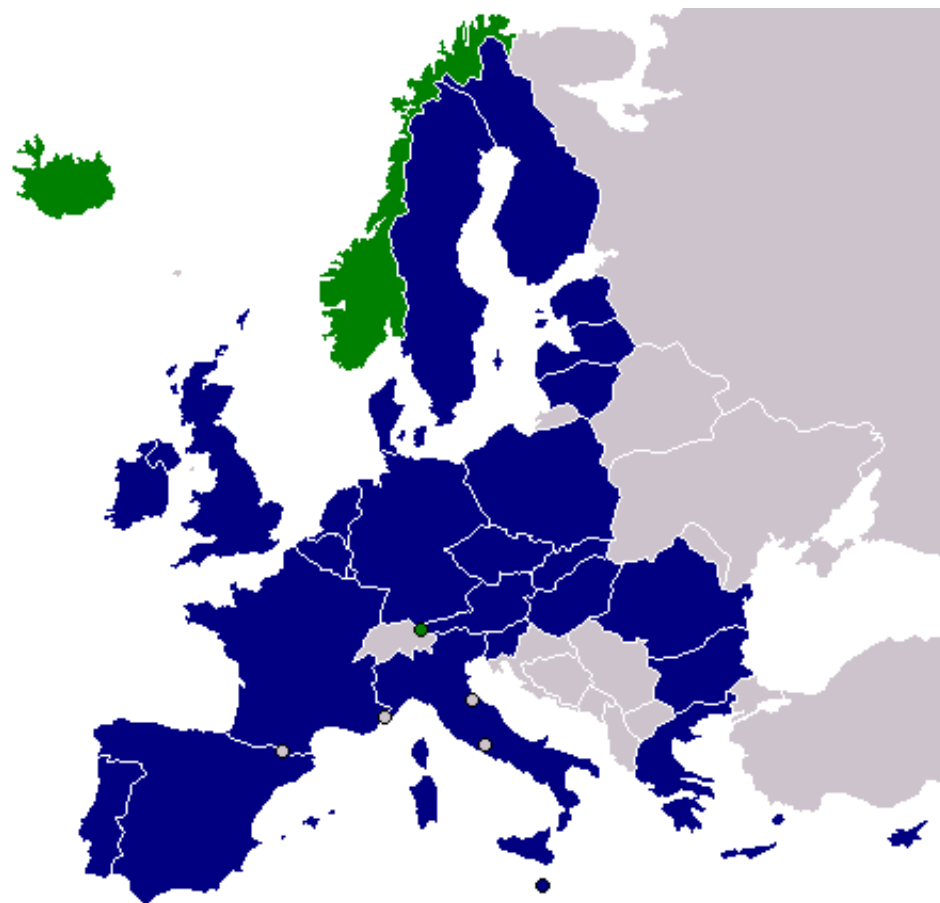
EØS-midlene: Solidaritet og samarbeid

Vibeke Rysst-Jensen – Fafo Østforum seminar, 28. januar 2010

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Utvidelsen av EU og EØS i 2004 og 2007

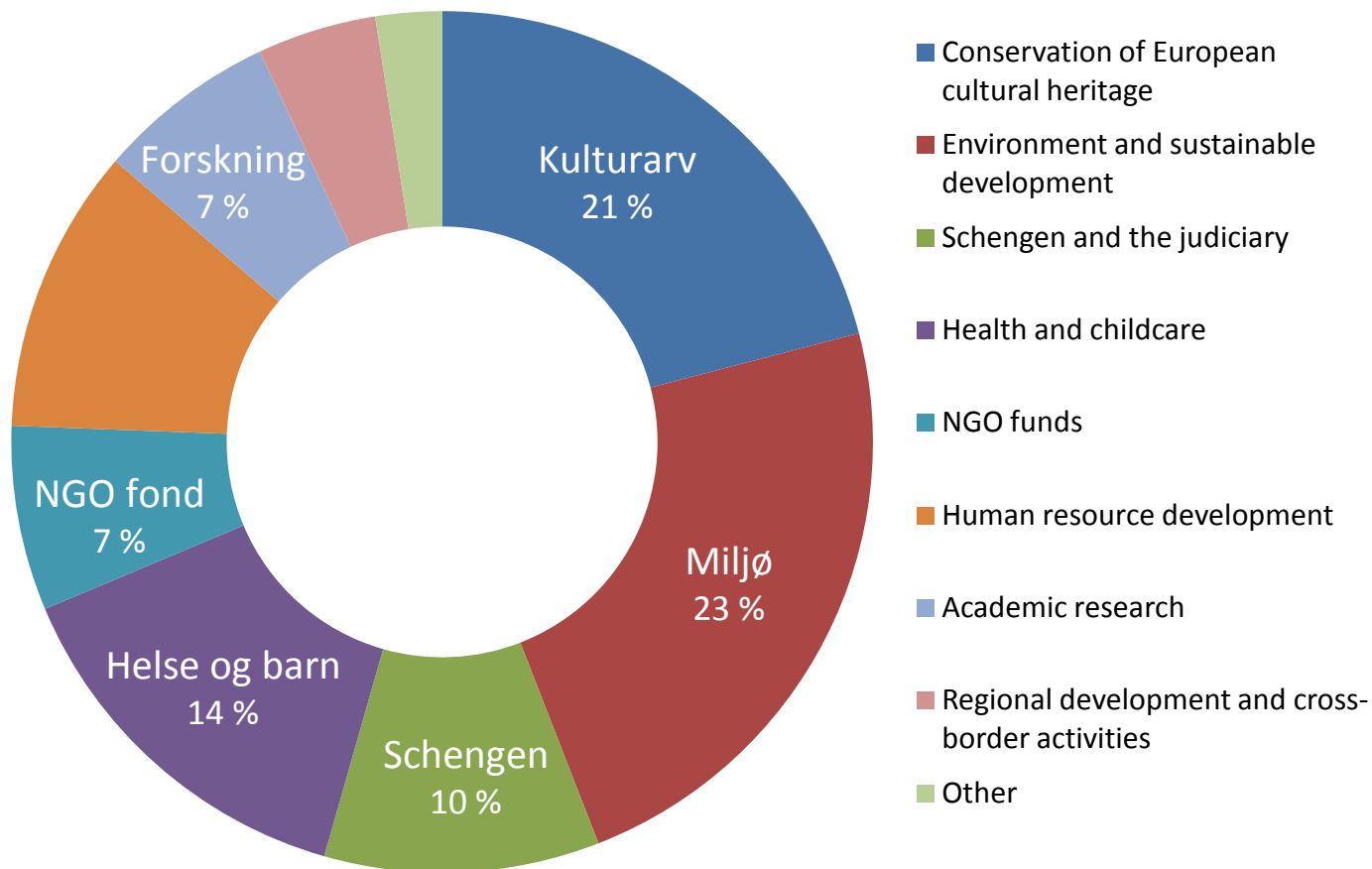

- **EU:** 27 land;
500 mill. mennesker
- **EØS/EFTA:** 3 land;
5 mill. mennesker

Målsettingen for EØS-midlene 2004-2009

- Utjevne sosiale og økonomiske forskjeller i EØS-området
- et solidarisk og viktig bidrag til de nye EU-landene
- Skal også bidra til økt kontakt og samarbeid
- I norsk interesse at økonomiske, sosiale og sikkerhetspolitiske forskjeller i Europa ikke nærer spenninger og konflikter. Tar et solidarisk medansvar for å sikre demokrati, miljø og utvikling
- 1,3 mrd. euro til 15 mottakerland. Norges andel er på om lag 11 milliarder NOK - ca. 97 prosent av det totale bidraget

Støtten fordelt på innsatsområder (i mill. euro)

Miljøvern og bærekraftig utvikling

NGO-fondene: støtte til det sivile samfunn

Hva vi har oppnådd så langt

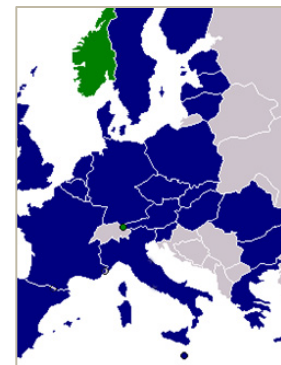
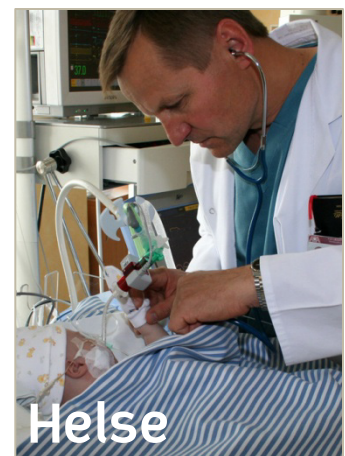
- 1250 prosjekter og fond av høy kvalitet støttes, innenfor viktige områder - hvor Norge har langsiktige interesser
- En døråpner for tettere politisk dialog og samarbeid med landene
- 20 prosent av prosjektene har norsk partner. En rekke norske statlige aktører, kommuner og fylkeskommuner, kunnskapsmiljøer og frivillige organisasjoner er involvert
- Fondene når viktige målgrupper, og er blitt svært populære
- For tidlig å evaluere resultater – prosjektene kan pågå til 2011

Noen forventede resultater, basert på indikatorer

- ✓ Årlig reduksjon av CO2: **155.000 tonn**
- ✓ Årlig produksjon av fornybar energi: **146.000 MWh**
- ✓ **143** kulturminner gjort tilgjengelig for offentligheten
- ✓ **613.000** barn under 18 år vil nyte godt av innsatsen
- ✓ Mer enn **2.000** studenter, lærere, forskere til Norge
- ✓ Mer **50.000** ansatte i lokal og statlig forvaltning vil gjennomgå ulike opplæringstiltak

Nye bidrag for perioden 2009–2014

Målsettingen for EØS-midlene 2009 – 2014

- Utjevne sosiale og økonomiske forskjeller i EØS-området
- Styrke forbindelsene med mottakerlandene
- Årlig bidrag: 357,7 mill. euro – Norges andel ca. 3 mrd. NOK
- 15 mottakerland – Spania i en overgangsfase

Mottakerland	Totalt bidrag (mill. euro)	Norsk andel (mill NOK)
Polen	578,10	4 971,0
Romania	305,95	2 607,1
Ungarn	153,30	1 318,5
Tsjekkia	131,80	1 133,1
Bulgaria	126,60	1 079,0
Litauen	84,00	722,5
Slovakia	80,75	693,8
Latvia	72,95	626,9
Hellas	63,40	528,8
Portugal	57,95	483,4
Estland	48,60	417,6
Spania	45,85	382,4
Slovenia	26,90	231,3
Kypros	7,85	67,4
Malta	4,50	38,3
Totalt EU 15	1 788,50	15 301,1

Norsk andel av EØS-ordningen er satt til 94,57%. Denne vil variere noe fra år til år. 1 euro = 8,82 NOK

Innsatsområder 2009 – 2014

- Minst en firedel av midlene skal bruks til satsning på **miljø og klima** i femårsperioden. Deler av støtten settes av til karbonfangst og –lagring
- Nysatsing på **anstendig arbeidsliv og trepartssamarbeid**, i tråd med ønsket fra arbeidslivets parter i Norge
- Helse, forskning og høyere utdanning, justistiltak og kulturarv er andre viktige innsatsområder
- Støtten til det **sivile samfunn** videreføres med nær 900 mill. NOK gjennom egne fond for frivillige organisasjoner
- Det legges vekt på å etablere **klart definerte programmer** i hvert mottakerland innenfor innsatsområdene

Anstendig arbeidsliv og trepartssamarbeid

- En prosent av tildelingene til hvert land under den norske ordningen skal settes av til et globalt fond for fremme av anstendig arbeidsliv og trepartssamarbeid
- Totalt 8 millioner euro i femårsperioden – ca. 70 mill. NOK
- Situasjonen i mottakerlandene når det gjelder anstendig arbeidsliv og trepartssamarbeid er svært ulik
- Forskjellige behov og ulike utfordringer – spennende, men utfordrende

Utforming og lansering av fondet

- Avtalen sier at fondet skal forvaltes av en enhet utpekt av Norge
- Utformes i nært samarbeid med arbeidslivets parter i Norge
- En arbeidsgruppe med representanter for arbeidslivets parter i Norge er nedsatt – skal se på hvem som bør forvalte fondet og hva midlene skal brukes til
- Vanskelig å si noe konkret nå om når fondet vil bli lansert. Fokus på fremdrift for å sikre oppstart så raskt som mulig